

S PROSLAVE OB SLOVENSKEM
KULTURNEM PRAZNIKU
NA BRDU

V znamenju knjižničarjev

Že ničkolikokrat ponovljena ugotovitve, da kultura brez njenih porabnikov neha biti kultura, bi mirno lahko bilo geslo prireditve, ki so jo na sam dan vseslovenskega kulturnega praznika pripravili v domu družbenih organizacij na Brdu. Dovolj je bil že bežen pogled na (napol prazno) dvorano, pa je človek zlahka ugotovil, da je bilo nastopajočih na odru in za zastorom pravzaprav skorajda več, kot samih obiskovalcev. Vse skupaj bi nemara lahko malce ironično odpravili s staro Stritarjevo ugotovitvijo, »da kulturni hrami vse bolj postajajo kraj, kamor ob dolgih zimskih večerih hodi dremat peščica meščanov,« ko občinstvo, kolikor ga je že pač bilo, ne bi zato toliko bolj ognjevitvo počastilo z aplavzom vseh, ki so se trudili na odru.

Kulturni večer, ki je bil sicer v svojem jedru posvečen dnevu knjižničarjev, je z dolžnim spoštovanjem Prešernovemu imenu odprla **Mojca Černe** z izborna recitacijo pesnikovega Soneta; **Darja Erhartič**, predsednica OK ZSMS, pa je k recitaciji navezala še nekaj misli o velikem pesniku in njegovi (vzročni) povezavi z današnjo kulturo. Pri tem je ugotovila, da si kulture, kakršna se nam že kaže v danih razmerah, ni moč predstavljati tudi brez knjižnic, ki naši splošni kulturni dobroti dajejo še posebno viden pečat.

V nadaljevanju programa je nato gledališka skupina iz Horjula pošteno razgibala občinstvo s komedijo Roberta Andersona – »Veš, da te ne slišim, če teče voda,« nastalo vedro razpoloženje pa so nato dopolnile še pesmi ženskega pevskega zbora KUD »Svoboda« Brdo-Vrhovci in mešanega pevskega zbora KUD »Dolomiti« iz Dobrove. Dobrovčani, ki kulturo zadnje čase že skorajda pišejo z veliko začetnico, pa so se mimo tega znova predstavili tudi s svojo folklorno skupino, ki se je zavrtela v ritmu izbranih primorskih plesov.

Ob vsem tem pa sta seveda spomin na Prešerna in počastitev dneva knjižničarjev še naprej ostajala vodilna nit večera. Tako smo lahko med dramskim in pevskim delom programa prisluhnili tudi predstavnici matične knjižnice »Prežihov Voranc« o delu in uspehih naših podružničnih knjižnic, **Mojca Černe** in **Milan Arh** pa sta osrednjo programsko nit okrepila še z dvema izbranimi pesmima **Franceta Prešerna**.

B. VRHOVEC

OB 8. MARCU

Koncert v KS Milan Česnik

Osnovna organizacija Rdečega križa v KS Milan Česnik prireja 8. marca ob 16. uri v počastitev Dneva žena koncert v veliki sejni dvorani skupščine občine – Trg MDB 7. Predstavili se bodo orkester in solisti Glasbene šole Vič.

Vabljeni!

Od vrat do vrat – dve muhi na en mah

V zadnjih 30 letih so člani Kulturnoprosvetnega društva Barje zaigrali že dolgo vrsto iger, ta ki so jo pripravili letos in katere premiera je bila 15. februarja, pa je zares nekaj posebnega. Zakaj? Dvorana na Izanski cesti 305 je bila že hudo potrebna popravila, zato pa ni bilo dovolj denarja. Vrli kulturniki so se na seji sveta KS domislili, da bi z zbiralno akcijo prostovoljnih prispevkov krajanov le lahko zbrali dovolj denarja za nujno popravilo stropa, poda in zamenjavo že v drugo odsluženih stolov (prvič so odslužili že v Šentjakobskem gledališču).

Akcija zbiranja je stekla bliskovito in uspeh je bil izreden – krajanje so prispevali 37 milijonov starih dinarjev. Med akcijo je prišlo do zamisli, da bi »neposredni stik članov« komisij za zbiranje prispevkov postavili na oder, saj je bilo lepih in tudi manj lepih dogodkov več kot dovolj. Dela se je lotila neutrudna Tončka Melikova, ki je spretno napisala komedijo *Od vrat – do vrat*. V prenovljeni dvorani je bilo premalo prostora za vse, ki so prišli na prvo uprizoritev, kar je tudi razumljivo vsaj z dveh vidikov: mnogi, ki so prispevali denar, so hoteli videti, kam in kako so ga kulturniki porabili, drugi so med igro iskali sami sebe, saj v dobesedno dokumentarni komediji ni prav nič potvornega. Zato so v sicer skromni gledališki list ponosno zapisali: **Običajno se napiše, da je vsaka podobnost z osebam in dogodki samo slučajna – mi pa iskreno povemo, da v tej komediji ni slučajnosti, ampak so vse osebe in dogodki povsem resnični!** In še: kot ne zamerite ogledalu, čeprav ne pokaže vedno lepo, tako tudi nam ne boste zamerili – in res jim

niso. Na sliki prizor s tistega dela, ko se tudi mladi hočejo vključiti v akcijo.

Po končani predstavi so igralci in nekateri gostje doživeli še eno lepo presenečenje – namreč birt Ciril Ovnik iz iste hiše kot je dvorana, je iz svojega žepa pripravil imenitno pojedino z žlahtno kapljico, kakor se spodobi za čas po premieri – vsekakor poteza, ki je ne gre prezreti.

DANILO HINIČ

11922 IZPOSODJEVALCEV IN 31.139 IZPOSODJENIH KNJIG

Še vedno dobro obiskane knjižnice

Zimski čas s snegom in mrazom, ki priklepa ljudi na tople domove, je že po tradiciji najugodnejši na branje knjig. V tem času navadno dobro zažive tudi ljudske knjižnice, ki se sicer čez ostalo leto zadovoljujejo le z bolj ali manj pičlim obiskom.

Tako je deset amaterskih knjižnic, ki v sklopu kulturnih društev delujejo v naši občini, ob koncu lanskega leta zabeležilo 11.922 izposojevalcev in 31.139 izposojenih knjig, kar je ob temeljni knjižni zalogi (34.636 knjižnih enot) še vedno ugoden odziv. Med temi je bila daleč najaktivnejša knjižnica v Škofljici z 8.345 izposojenimi knjigami in 4.089 obiskovalci, sledijo ji Velike Lašče s 4.920 izposojanji in 2.563 bralci, tretja pa je bila knjižnica iz Horjula s 4.802 knjigami in 1.113 bralci.

Podobno prizadevna je bila tudi knjižnica na Brezovici in še posebej v Robu, ki je ob lanskeletni bilanci izposoj na četrtem mestu, pa čeprav je

ta krajevna skupnost po številu prebivalcev še najmanjša v občini. Nekatere uspešnejše knjižnice, kot so – Škofljica, Velike Lašče in Polhov Gradec, ki jih ne tarejo prostorske stiske, so med drugim pripravile tudi nekaj razstav, medtem ko je knjižnica v Notranjih Goricah prav zavaljavo prostorskih težav prenehala z delom in odstopila svoj prostor domači vzgojno-raziskovalni ustanovi.

Med tistimi, kjer so se kazalci uspešnosti lani pomaknili navzgor, je tudi izposojevališče na Brdu, kjer so lani zabeležili kar za 27,67 odstotkov več izposoj kot leto poprej, sam obisk pa je poskočil še bolj – za 31,04 odstotkov. Knjižnica pa bi, kot pravijo, delovala še bolje, ko bi imela večjo preglednost nad zalogo, kajti zdaj so vse knjige utesnjene v zaprtih, težko preglednih omara. Pričakujejo, da bodo problem rešili že v kratkem in sicer s tem, da se bodo preselili v izpraznjene prostore krajevnega VVZ.

B. VRHOVEC

akcija za pacug –
račun za izgradnjo
pacuga –
501-01-678-51542

Dinar
za
Pacug

Ob 8. marcu za Pacug

Svet za vprašanja družbenoekonomskega in političnega položaja žensk ter občinski sindikalni svet posreduje vsem delovnim ljudem in občanom naše družbenopolitične skupnosti naslednjo pobudo:

Z ozirom na splošna družbenoekonomska prizadevanja v tekočem letu, naj bi se ob 8. marcu – dnevu žena odrekli raznim obdarovanjem in proslavljanjem.

Morebitna za to predvidena sredstva raje namenimo izgradnji otroškega letovišča v Pacugu.

Razmišljanja ob neki (propadajoči) kulturi

Dilema se je vsilila sama po sebi: ali usmeriti kraj, (beri: Horjul) ki je še do nedavna užival ugled pravcate podeželske metropole, nazaj na pot smotrne in razumnega kulturnega razvoja ter novih programskih prijemov, ali ga prostodušno prepuštili stihiji drobnjarskega kulturnega diletantstva in malomeščansko-potrošniškega samozadovoljstva, ki mu vse bolj zapada. Dilema torej med razumom in plitvostjo – med bogato in polnokrvno kulturo preteklosti in jalovo kulturo sedanjosti...

Toda kaže, da je oklep večstoletne miselnosti okostenelosti, ki je obdajal in še obdaja kraj, očitno premočan, da bi se odločili za prvo. Za razum torej in nadaljnji kulturni napredek. Zato smo, kot kaže, sklenili, da bomo raje stopili pred oltar naših velikih »vzornikov« izpred stodvajset in več let, ki so ob »gerušu« spravili kraj na sam rob socialnega in kulturnega propada, in nadaljevali njihovo »svetlo« tradicijo. Z brezpridržnim in kolektivnim vstopom na vlak malomeščansko-potrošniške brezglavosti, ki odriva vsak resnejši kulturnoustvarjalni zagon, smo pol tega cilja že dosegli...

In tako bomo kulturne blage v kraju še naprej vsrkavali le po obrokih:

– deloma iz pomilovanja deloma iz gole radovednosti bomo obiskovali vsakoletne »sejme« likovne umetnosti v kraju, otročje uživali ob fotografsko natančnejših likovnih podobah – umetniško zahtevnejše kompozicije, ki od nas terjajo že preveč duhovnega napora, pa bomo ožigosali z »nerazumljivim«, čudaškim« ali še čim hušim. A vendar bomo umetniku že s svojim obiskom naklonili naše usmiljenje, v vaški gostilni, ki je središče naše planetarne eksistence in prva ter zadnja postaja naših intelektualnih naprežanj, pa ga bomo potem razglasili za – norca. Kakopak, še naprej bomo raje uživali ob edinovelnjavi umetnosti kičastih rožic po naših bahavih hišnih fasadah, ki že s svojo vzvišeno socialno in reklamno-opozorilno funkcijo daleč odtehtajo čudaška skrupicidrala akademskih likovnih nemanov. Proč od vsakih duhovnih naporov – bo torej še naprej naše »kulturno« geslo in življenjsko vodilo. Zato bomo tudi umotvore vaških komedijantov (gledališčnikov) počastili s svojim obiskom le v toliko, da se znova naučimo domačih obrazov in glasov, sam kulturni hram, ki se vztrajno spreminja v plesnivo kaščo, pa bomo kajpak še naprej radi prepustili lubadarjem in najstniškim razgrajajem. Le čemu bi se človek trafil za nepraktičnim kulturnim domom, ko pa imamo vendar na pretek »kulture« doma na televizorju, kjer ob vremenskih napovedih in »cik-cakih« doživljamo prave »kulturne« orgazme. Splošno ustoličeni lenobi, ki se je z izjemo brezglavega kopičenja materialnih dobrin, zalezla v vse naše pore, bodi kajpak odprta vsa vrata. In da bomo zvesti sami sebi in našim »kulturnim« naporom, kajpak ne bomo več izgubljali časa s takšnimi neumnostmi, kot je zborovsko petje ali folklor, pač pa bomo raje v ritmu poskočnic tapljali po veselicah in hausbalih. Tu naj bodi poslej naš kulturni univerzum. Vsakomur, ki si bo drznil javno in brez potrebnega »blagoslova« sukati pero ali se ukvarjati s čim podobnim, bomo tudi brž dali vedeti, da je to jalovo in lenuharsko početje, ki ni vredno »normalnega« in ugleda vrednega krajana. Razumljivo, ugled bomo še naprej tehtali z velikostjo in znamko avtomobila, ki ga bomo premogli, s pražnjo obleko in bavarsko fasado s kičastimi pušeljčki in cvetličnimi lončki, in ne s kakim ničevim pisunstvom. Zatorej, skušajmo kar najhitreje spraviti s poto vso to nekoristno navlako – slikarje, igralce, plesalce, pevce in pisce in dajmo za vselej pletati pravemu razumu, pa brenkajmo, vriskajmo in tapljajmo, razpravljajmo o vremenu in plači, popivajmo, opravljajmo in oprezajmo za sosedi – naj pač vsi vedo, da smo prekinili s starim preživetim in da se borimo za pravo to resnično kulturo...

Zapisano v Horjulu, 8. II. 85

BRANKO VRHOVEC